
Kronika : kronika centralna

Palestra 18/8-9(200-201), 144-149

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*

Członków zespołów adwokackich, którzy w ramach obowiązków zawodowych udzielać będą pomocy prawnej osobom, korzystającym z dobrodziejstw ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o amnestii, powinny zainteresować dwie publikacje zamieszczone w „Trybunie Ludu” (nr 200 z dnia 19 lipca br. i nr 204 z dnia 23 lipca br.), a mianowicie przemówienie w Sejmie posła W. Jarosińskiego opatrzone tytułem *Amnestia — szansą powrotu do normalnego życia* oraz wywiad z I Zastępcą Ministra Sprawiedliwości T. Skórą pt. *Amnestia: dobrodziejstwo, ale i rygory*.

*

M a t a d o r, autor rubryki *Walka z bykami* w „Prawie i Życiu” (nr 26 z dnia 30 czerwca br.) zachował się jak nietoperz: nie widzi, nie słyszy a... czepia się. Tym razem swoje niby satyryczne ostrze skierował przeciwko Radzie Adwokackiej w Gdańsku, która w swym sprawozdaniu informowała o powołaniu grupy adwokatów o najwyższych kwalifikacjach dla udzielania innym adwokatom konsultacji prawnych. Akcją doskonalenia zawodowego adwokatów onże „satyryk” uczynił przedmiotem kpiny. Nie słyszał zapewne, że również dziennikarze i ministrowie podlegają doskonaleniu zawodowemu, nie słyszał zapewne o Instytucie Kształcenia Kadr Kierowniczych (...).

S.M.

KRONIKA

1.

Kronika centralna

1. Dodatkowa darowizna adw. Borysa Ołomuckiego na rzecz Naczelnej Rady Adwokackiej.

Na posiedzeniu Prezydium NRA w dniu 25 kwietnia br. z udziałem kierownika Ośrodka Badawczego Adwokatury adw. Witolda Bayera, prezes NRA adw. dr Z. Czeszejko złożył zaproszonemu gościowi—adw. Borysowi Ołomuckiemu serdeczne podziękowanie za dokonanie na rzecz NRA darowizny w postaci książeczki oszczęd-

nościowej PKO z wkładem 100 000 zł z przeznaczeniem na nagrody za najlepsze publikacje opracowań dziejów adwokatury (patrz: „Palestra” nr 4 z 1974 r., s. 107).

Adw. Borys Ołomucki, wręczając prezesowi NRA wspomnianą książeczkę oszczędnościową PKO, przekazał jednocześnie jako uzupełniający dar szereg cennych dzieł ze swego zbioru bibliotecznego, stanowiących „białe kruki” prawniczego „piśmiennictwa polskiego. W skład tego daru wchodzi:

1) Zbiór Praw Polskich i W. X. Litewskiego z 1813 r., 2) Processus Iudiciarius Regni Poloniae z 1637 r., 3) Zapomniany prawnik z XVI wieku — Jan Łączyński, 4) Dzieła Stanisława Łochowskiego i Marcina Paciorkowskiego o polskim procesie granicznym, 5) Prawo a sąd — Leon Petrażycki, 6) ustawa o prawie autorskim z 1926 r., 7) Cyceeron przeciw świadkom i 8) Napoleon — ustawodawca.

Przekazując ten księgozbiór adw. B. Ołomucki oświadczył, że nasze pokolenie powinno kontynuować piękne tradycje piśmiennictwa polskiego, gdyż Polska była zawsze na czele postępowej myśli prawniczej. Darczyńca złożył zarazem propozycję, aby w przyszłej Centralnej Bibliotece Adwokatury znalazła się inskrypcja zawierająca następujący cytat ze Zbioru Praw Polskich i W. X. Litewskiego:

*„Jest już Polska a raczej nigdy ona
bydź nie przestała. Tak jest iesteśmy
Polską i iesteśmy nią z mocy
Praw, które mamy od Natury, od
Społeczeństwa, od Przodków naszych
z mocy tych Praw najwyższych,
które świat cały uznaje, których
używa cały Naród ludzki,
iak rękoumi bytu swojego”.*

W imieniu Ośrodka Badawczego Adwokatury przy NRA podziękował adw. B. Ołomuckiemu za ofiarowany księgozbiór adw. W. Bayer zaznaczając, że przekazane „białe kruki” staną się wartościowym załącznikiem biblioteki naukowej Ośrodka.

Po uroczystym spotkaniu Prezydium NRA podjęło swego gościa lampką wina.

2. Nadanie Złotej Odznaki „Adwokatura PRL” adw. Pawłowi Kwoczkowi, członkowi Zespołu Adwokackiego Nr 2 w Opolu

Prezydium NRA uchwałą z dnia 25 kwietnia 1974 r. przyznało adw. Pawłowi Kwoczkowi z Opola Złotą

Odznakę „Adwokatura PRL” w uznaniu jego zasług w pracy zawodowej (42 lata pracy w zawodzie adwokackim) i w działalności społeczno-politycznej, jak również z okazji ukończenia 70 lat.

W skierowanym do Prezydium NRA piśmie z dnia 12 maja br. adw. Paweł Kwoczek przekazał serdeczne podziękowanie za przesłane mu życzenia i wyróżnienie Złotą Odznaką zaznaczając, że wysoko je sobie ceni i że były mu szczególnie miłe.

3. Aktualny stan i zakres świadczeń socjalnych w adwokaturze

Do nru 11 „Palestry” z 1973 r. została załączona wkładka, przygotowana przez zmarłego przed kilku miesiącami adw. Witolda Dąbrowskiego, pt. „Świadczenia socjalne w adwokaturze” (wydanie II poprawione i uzupełnione). Od czasu wydania tej pożytecznej broszury zaszły w dziedzinie spraw socjalnych w adwokaturze pewne zmiany, które były przedmiotem analizy na posiedzeniu Prezydium NRA w dniu 20 czerwca br. Informacje o aktualnym stanie i zakresie świadczeń socjalnych udzielanych z funduszy NRA bądź z funduszy rad adwokackich przedstawił na tym posiedzeniu skarbnik NRA adw. Karol Potrzebowski. A oto treść tych informacji:

1) Jak wynika z zebranych materiałów sprawozdawczych, we wszystkich izbach adwokackich utworzone zostały Fundusze Wzajemnej Pomocy (z reguły wyodrębnione z ogólnego budżetu rady adwokackiej i zarządzane przez specjalnie powołane do tego komisje), z których pokrywane są:

- a) zapomogi doraźne bezzwrotne dla adwokatów i członków ich rodzin w wypadkach losowych,
- b) zapomogi zwrotne (w niektórych izbach oprocentowane pożyczki udzielane są przez kasy zapomogowo-pożyczkowe)

c) zapomogi pośmiertne w wysokości od 12 000 zł (Izby białostocka i szczecińska) do 50 000 zł (Izba lubelska).

W Izbach Adwokackich w Bydgoszczy i w Rzeszowie zostały utworzone ponadto fundusze emerytalne dla adwokatów przechodzących na emeryturę lub rentę z jednoczesnym całkowitym zaprzestaniem wykonywania zawodu, z których to funduszy wypłacane są odprawy emerytalne.

2) Niektóre izby adwokackie utworzyły we własnym zakresie ośrodki wypoczynkowe (Izba białostocka — domki campingowe w Drohiczynie, Izba katowicka — dom wypoczynkowy w Jaworzcu, Izba lubelska korzysta z pewnej liczby miejsc w domach wczasowych WSK Świdnik, Izba łódzka — domki campingowe w Grotnikach, Izba rzeszowska — ośrodek wypoczynkowy w Lesku, Izba warszawska — domki campingowe w Barcicach). W najbliższym czasie — poza budowanym przez NRA ośrodkiem w Grzegorzewicach — przewiduje się utworzenie ośrodków wypoczynkowych w Radawie i w Kazimierzu nad Wisłą.

3) Regulamin w sprawie rozliczania i rachunkowości w zespołach adwokackich daje podstawę do tworzenia w zespołach adwokackich funduszy socjalnych w wysokości do 1,5% obrotu. Regulamin obowiązuje od 1.I. 1973 r., jednakże postanowienia jego nie są w tej części należycie wykorzystane, gdyż tylko stosunkowo nieliczne zespoły w kraju utworzyły własne fundusze socjalne.

Jedynym pod tym względem wyjątkiem jest Izba Adwokacka w Lublinie, w której wszystkie zespoły podjęły uchwały o utworzeniu funduszu socjalnego. Fundusz ten jest wykorzystywany na zapomogi w razie przechodzenia na emeryturę lub rentę, na zapomogi w razie wypadków losowych (choroba adwokata lub członka rodzi-

ny), na częściowe finansowanie wycieczek organizowanych przez zespół, wyjazdów na wczasy i na kolonie letnie itp. W sporadycznych wypadkach wypłacana jest różnica pomiędzy udziałem stałym a poprzednim przeciętnym wynagrodzeniem, jeżeli czasowy spadek obrotów został wywołany okolicznościami niezależnymi od członka zespołu (choroba, urlop macierzyński, powołanie na ćwiczenia wojskowe itd.).

4) Na konferencji kadry kierowniczej samorządu adwokackiego w lutym br. wyrażono poglądy, że w chwili obecnej ujednolicenie świadczeń socjalnych we wszystkich izbach adwokackich jest przedwczesne oraz że co do tych świadczeń w tym zakresie powinny być zgłoszone wnioski przez rady adwokackie — w zależności od potrzeb lokalnych i możliwości finansowych — przy uchwalaniu przez Zgromadzenia Delegatów budżetów rocznych i składek na potrzeby izby (art. 38 pkt 2 u. o u.a.).

5) Z przedstawionych materiałów wynikają następujące wnioski:

przy opracowywaniu projektów preliminarzy budżetowych na rok 1975 Rady Adwokackie powinny rozważyć możliwość intensyfikacji świadczeń socjalnych, w szczególności przez:

- a) tworzenie w ramach istniejących możliwości lokalnych ośrodków wypoczynkowych,
- b) podwyższenie wysokości zapomóg pośmiertnych do kwoty 25.000 zł w izbach, w których dotychczasowe świadczenia są niższe od tej kwoty,
- c) tworzenie funduszy odpraw emerytalnych,
- d) zalecenie wszystkim zespołom adwokackim, aby utworzyły fundusze socjalne w ramach zespołów.

Prezydium NRA powyższą informację przyjęło do wiadomości.

4. Przyznanie zasłużonym adwokatom Odznaki „Adwokatura PRL”

Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 20 czerwca br., po rozpatrzeniu wniosków Rad Adwokackich, postanowiło na podstawie uchwały z dnia 4 kwietnia 1974 r. w sprawie odznak adwokackich, przyznać Odznakę „Adwokatura PRL” niżej wymienionym kolegom-adwokatom:

1. adw. Edwardowi Ignaczakowi — złotą (Białystok)
2. adw. Mikołajowi Klajewskiemu — złotą (Białystok)
3. adw. Marianowi Brzuszkiewiczowi — złotą (Bydgoszcz)
4. adw. Zygmunтови Łabuńskiemu — złotą (Bydgoszcz)
5. adw. Tadeuszowi Iżyckiemu — srebrną (Gdańsk)
6. adw. Bogdanowi Suligowskiemu — złotą (Gdańsk)
7. adw. Józefowi Dyduchowi — złotą (Katowice)
8. adw. Marianowi Kowalskiemu — złotą (Katowice)
9. adw. Stanisławowi Turowskiemu — srebrną (Katowice)
10. adw. Jerzemu Rakowi — złotą (Kielce)
11. adw. Leszkowi Jaśkiewiczowi — srebrną (Koszalin)
12. adw. prof. drowi Kazimierzowi Buchale — złotą (Kraków)
13. adw. Henrykowi Jakubowskiemu — srebrną (Kraków)
14. adw. Kazimierzowi Ostrowskiemu — złotą (Kraków)
15. adw. Jerzemu Smorągiewiczowi — srebrną (Kraków)
16. adw. Walentemu Lipcowi — złotą (Lublin)
17. adw. Alfredowi Dreszerowi — złotą (Łódź)
18. adw. Januszowi Duszyńskiemu — srebrną (Łódź)
19. adw. Henrykowi Trombskiemu — srebrną (Łódź)
20. adw. Stefanowi Gąsiorowskiemu — złotą (Olsztyn)
21. adw. Leonowi Hendrykowskiemu — srebrną (Poznań)
22. adw. Stanisławowi Wąsowiczowi — złotą (Poznań)
23. adw. Stanisławowi Maciejewskiemu — złotą (Poznań)
24. adw. Janowi Kubickowi — złotą (Rzeszów)
25. adw. Michałowi Pikorowi — złotą (Rzeszów)
26. adw. drowi Romanowi Łyczywkowi — złotą (Szczecin)
27. adw. Tomaszowi Janowi Bartczakowi — złotą (Warszawa)
28. adw. Irenie Brochockiej — srebrną (Warszawa)
29. adw. Zbigniewowi Czerskiemu — złotą (Warszawa)
30. adw. Marianowi Kalickiemu — złotą (Warszawa)
31. adw. Jerzemu Nowakowskiemu — złotą (Warszawa)
32. adw. Stanisławowi Parysowi — złotą (Warszawa)
33. adw. Jerzemu Stokowskiemu — srebrną (Warszawa)
34. adw. Stanisławowi Afendzie — złotą (Wrocław)
35. adw. Janowi Chmielnikowskiemu — złotą (Wrocław)
36. adw. Antoniemu Wojtowiczowi — złotą (Zielona Góra).

Odnaczonym Kolegom Redakcja „Palestry” przekazuje najlepsze gratulacje.

5. Odznaczenia adwokatów — członków ZPP z okazji XXX-lecia PRL

W siedzibie Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich odbyło się w lipcu rb. uroczyste spotkanie aktywu ZPP zorganizowane z okazji XXX-lecia PRL. W toku tego spotkania zostały wręczone działaczom ZPP odznaczenia państwowe, przy-

znane przez Radę Państwa jako wyraz uznania dla pracy społecznej prawników, szczególnie dla aktywu zrzeszeniowego. Wśród odznaczonych członków ZPP znalazło się również szereg adwokatów. Tak więc:

Krzyżem Kawalerskim zostali odznaczeni: adw. Mirosław Karyłowski i adw. Henryk Paluszyński.

Złotym Krzyżem Zasługi został odznaczony adw. Andrzej Bąkowski.

Medale 30-lecia PRL wręczono: adw. Pawłowi Aślanowiczowi, adw. Irenie Barszczewskiej-Kosik, adw. Bronisławowi Daniszewskiemu, adw. Zygmuntovi Kałapskiemu, adw. Jerzemu Kurcyuszowi, adw. Antoniemu Maciejewskiemu, adw. Władysławowi Pocijowi, adw. Karolowi Polaczkowi, adw. Piotrowi Pytce, adw. Wiktorowi Sadowiczowi, adw. Franciszkowi Sadurskiemu, adw. Eugeniuszowi Sindlewskiemu i adw. Zygmuntovi Ziębie.

Dokonano zarazem aktu dekoracji Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza ZPP, którą m. in. otrzymali: adw. Edmund Borzyszkowski, adw. Zdzisław Czeszejko, adw. Andrzej Elżanowski i adw. Antoni Pierzak.

6. Stan prac Komisji do spraw kontradiktoryjności w postępowaniu przygotowawczym

W dniu 25 czerwca br. odbyło się w siedzibie NRA kolejne spotkanie Komisji do spraw kontradiktoryjności w postępowaniu przygotowawczym, powołanej na podstawie porozumienia między Prokuratorem Generalnym PRL a NRA. W spotkaniu tym wzięli udział przedstawiciele Prokuratury Generalnej: radca Prokuratora Generalnego PRL F. Rafałowski i wiceprokurator H. Pracki oraz z ramienia NRA sekretarz NRA adw. E. Mazur i członek Warszawskiej Rady Adwokackiej adw. C. Jaworski.

Sekretarz NRA adw. E. Mazur przedstawił dotychczasowy stan prac Komisji i omówił publikacje na temat problematyki kontradiktoryjności w postępowaniu przygotowawczym, zwracając zarazem uwagę na to, że założenia nowelizacyjne w zakresie prawa karnego pomijają problematykę kontradiktoryjności.

Prokurator Rafałowski stwierdził, że dyrektorzy departamentów w Prokuraturze Generalnej są poinformowani o obowiązku sygnalizowania wszelkich niedociągnięć w postępowaniu przygo-

towawczym, jednakże do tej pory żadnych sygnałów z terenu w tym względzie nie było.

Według posiadanych informacji przez Prezydium NRA problem kontradiktoryjności był podnoszony i omawiany na wszystkich zgromadzeniach delegatów w izbach adwokackich. Powtarzają się zarzuty, że obrońcy nie otrzymują odpowiedzi na swoje wnioski. Zdarza się też, że zezwolenia na widzenie z tymczasowo aresztowanymi otrzymują tylko niektórzy obrońcy. W wielu izbach adwokackich, jak np. w Izbie Adwokackiej w Zielonej Górze, Wrocławiu, Opolu, Gdańsku, Lublinie i Rzeszowie, doszło do spotkań przedstawicieli rad adwokackich z kierownictwem prokuratur wojewódzkich. Byłoby pożądanym, aby wszyscy prokuratorzy nabrali przeświadczenia, że kontradiktoryjność ułatwia wymiar sprawiedliwości.

Radca Prok. Generalnego Rafałowski wskazał na to, że zachodzą wypadki działania obrony „w kierunku prawdy formalnej”. Przedstawiciele Prokuratury Generalnej wyrażali pogląd, że dotyczy to tych obrońców, których działanie nie mieści się w przepisach prawa i nie odpowiada duchowi tych przepisów. Proponują, aby przekazać

im konkretne przykłady niewłaściwego postępowania organów ścigania i umożliwić w ten sposób przeciwdziałanie i profilaktykę w tym zakresie.

Wiceprok. Pracki zaproponował, aby adwokaci stosowali tryb skargowy do kierowników jednostek organizacyjnych (tj. szefów prokuratur powiatowych i naczelników wydziałów w prokuraturach wojewódzkich).

Sekretarz NRA adw. Mazur stwierdził, że w zakresie kotradyktoryjności widać już w postępowaniu przygo-

towawczym pewną poprawę, jednakże nie jest to jeszcze zjawisko powszechne.

Adwokat Mazur, dziękując członkom Komisji za udział w konferencji, zobowiązał się dostarczyć przedstawicielom Prokuratury Generalnej konkretne przykłady niedociągnięć i niewłaściwości, jakie zdarzają się w toku postępowania przygotowawczego.

Następne posiedzenie Komisji postanowiono odbyć w październiku br.

2.

Z życia izb adwokackich

Izba bydgoska

W dniu 4 maja br. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Delegatów Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Bydgoszczy. Otwarcia Zgromadzenia, a następnie (po wyborze prezydium z przewodniczącym adw. Janem Karlsem) uzupełnienia sprawozdania pisemnego z działalności Rady Adwokackiej w 1973 r. dokonał dziekan Rady Adwokackiej Wiktor Kalka.

Sprawy dyscyplinarne omówił prezes WKD adw. Tadeusz Klimesz. Niewielka liczba tych spraw, z wyraźną przy tym tendencją spadkową, świadczy o właściwej postawie zawodowej i etyczno-moralnej ogółu członków Izby.

Do działalności finansowo-gospodarczej Rady ustosunkował się przewodniczący Komisji Rewizyjnej adw. Stanisław Sobociński, oceniając ją pozytywnie.

Tak w sprawozdaniu Rady jak i w czasie dyskusji dominowały zagadnienia kadrowe oraz sprawy poziomu i warunków pracy zawodowej adwokatów, ich zaangażowania społeczno-poli-

tycznego i sytuacji socjalno-bytowej.

Według stanu na dzień 31.XII. w Izbie bydgoskiej wykonywało zawód w zespołach (w pełnym i ograniczonym zakresie) łącznie 174 adwokatów o przeciętnym wieku 57 lat. Taki stan w zupełności zaspokaja zapotrzebowanie ludności województwa na pomoc prawną. Nie byłoby więc pod tym względem żadnych powodów do obaw, gdyby nie zamierzone wprowadzenie — być może już w niedalekiej przyszłości — także w adwokaturze wieku emerytalnego (przypuszczalnie 70 lat). Jedynym wyjściem w takiej sytuacji musiałoby być zwiększenie etatów aplikanckich.

Poziom pracy zawodowej w Izbie jest — jak stwierdzają wyniki wizytacji — ogólnie dobry. Prezes Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych Edmund Pilachowski w swym wystąpieniu ocenił bardzo pozytywnie pracę adwokatów. Skargi rewizyjne (ze względu na zły z reguły stan majątkowy zainteresowanych oraz ze względu na przymus adwokacki) wnoszone są prawie wyłącznie przez ad-